

Sygn. akt II W 291/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Mirella Sprawka

Protokolant: Sylwia Skiendziul-Dobrowolska

bez udziału oskarżyciela publicznego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 17.03.2021r. sprawy R. K.

obwinionego o czyn z art. 54 kw i in.

postanawia:

1. na podstawie art. 60 § 1 pkt 3 i 5 kpw w zw. z art. 5 § 1 pkt 2 kpw umorzyć postępowanie.
2. na podstawie 119 § 2 pkt 1 kpw stwierdzić, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Do tut. sądu skierowany został wniosek o ukaranie R. K. za to, że: w dniu 23.11.2020r., w O., przy ul. (...), w miejscu publicznym, nie zastosował się do obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub maseczki. Czyn ten został zakwalifikowany jako wykroczenie z art. 54 kodeksu wykroczeń w zw. z art. 46a ust. 1 i 2 w zw. z art. 46b pkt 1-6, 8-12 ustawy z dnia 5.12.2008. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi w zw. z § 1 pkt 2 i § 27 ust. 1 pkt 1, 2, 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020r., w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Sąd zważył, co następuje:

Analiza wniosku o ukaranie i dołączonego do niego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie zaistniały okoliczności uzasadniające umorzenie postępowania jeszcze przed rozprawą. Zachodzi bowiem okoliczność wyłączająca postępowanie, w postaci braku znamion wykroczenia i oczywistego braku podstaw do obwinienia R. K. o czyn z art. 54 kw.

Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 54 k.w. ma charakter blankietowy, który odwołuje się do wydanych z upoważnienia ustawy przepisów porządkowych o zachowaniu się w miejscach publicznych. Warunkiem odpowiedzialności za wykroczenie jest więc naruszenie przepisów porządkowych, które zostały wydane na podstawie upoważnienia ustawowego.

Czyn zakwalifikowany w niniejszej sprawie jako wykroczenie z art. 54 kodeksu wykroczeń odnosi się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020r., w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020r. poz. 1758). Powołane rozporządzenie zostało wydane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 46a i 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 374). Z art. 46a ww. ustawy wynika, że w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, na podstawie danych przekazanych przez

ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wojewodów:

1. zagrożony obszar wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego,
2. rodzaj stosowanych rozwiązań - w zakresie określonym w art. 46b.

Z kolei art. 46b ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym w dacie czynu, stanowił, że w rozporządzeniu o którym mowa w art. 46a, można ustanowić jedynie:

- 1) ograniczenia, obowiązki i nakazy, o których mowa w art. 46 ust. 4;
- 2) czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców;
- 3) czasową reglamentację zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 4) obowiązek poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 5) obowiązek poddania się kwarantannie;
- 6) miejsce kwarantanny;
- 7) zakaz opuszczania miejsca kwarantanny;
- 8) czasowe ograniczenie korzystania z lokali lub terenów oraz obowiązek ich zabezpieczenia;
- 9) nakaz ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, terenów i obiektów;
- 10) nakaz lub zakaz przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 11) zakaz opuszczania strefy zero przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie;
- 12) nakaz określonego sposobu przemieszczania się.

Przepisy te nie zawierały więc upoważnienia do tego aby w rozporządzeniu wydanym na ich podstawie nałożyć na obywateli generalny obowiązek zakrywania ust, czy nosa. Należało przyjąć, że charakter takiego normatywnego obowiązku wykraczał poza granice upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 46b pkt 4 cyt. ustawy, który pozwalał na nałożenie obowiązku poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów jedynie przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie. Z akt sprawy nie wynika aby obwiniony do takiej grupy osób należał.

Przy tym powszechnie przyjmuje się, że warunkiem odpowiedzialności za wykroczenie z art. 54 jest naruszenie przepisów porządkowych, które zostały wydane tylko z upoważnienia ustawy. (komentarz art. 54 KW B. 2019, wyd. 8/B.). Nadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie o sygn. II KK 270/09 podstawą odpowiedzialności za wykroczenie nie może być przepis rangi pod ustawowej (art. 1 § 1 kw) przy czym należy podkreślić, że rozporządzenia są aktami pod ustawowymi. Z kolei Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w szczególności przepisy represyjne o charakterze blankietowym powinny jednoznacznie określać zakres przepisów, do których odsyłają; ten zaś musi ściśle mieścić się w konstytucyjnych granicach kompetencji prawotwórczych organów władzy publicznej. Upoważnienie ustawowe musi jednak w sposób precyzyjny określać zakres spraw przekazanych do unormowania. (wyr. TK z 8.7.2003 r., P 10/02, OTK-A 2003, Nr 6, poz. 62). Natomiast Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie III KK 270/09 wskazał, że podstawą odpowiedzialności za wykroczenie z art. 54 kw nie może być przepis rangi podustawowej (art. 1 § 1 kw), przy czym należy podkreślić, że rozporządzenie jest

aktem podustawowym, ale nie jest przepisem porządkowym (tak (...) J. P. do przemieszczania się w stanie epidemii-brak podstaw prawnych dla wprowadzania zakazu przemieszczania się LEX/ e.2020). Sąd podziela ugruntowane w odniesieniu do art. 54 kw stanowisko, zgodnie z którym, komentowany przepis może znaleźć zastosowanie wówczas, gdy sprawca narusza przepisy porządkowe, które nie wykraczają poza granice upoważnienia ustawowego. W przeciwnym wypadku, gdy przepisy porządkowe nie zostały przekazane do unormowania w akcie podstawowym, nie korzystają z ochrony zapewnianej przez art. 54 kw (por. P. Kozłowska-Kalisz, w: M. Mozgawa, Kodeks wykroczeń, 2009, s. 196).

W konsekwencji, należało przyjąć, że zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do obwinienia R. K. o naruszenie wytycznych wynikających z analizowanego rozporządzenia. Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że zrealizowane zostały znamiona wykroczenia z art. 54 kodeksu wykroczeń. Postępowanie należało zatem umorzyć, o czym orzeczono jak w sentencji.

Wobec rozstrzygnięcia w pkt 1, kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa.